

Tervetuloa kyntökouluun!

Mukana tutut asiantuntijat
Kainuun
yhteistoimintalaueiden
maaseutupalveluista sekä
Kainuun Ely-keskukselta.

Osallistujille – Vuorovaikutus on suotavaa,
jos jotain tulee mieleen tai askarruttaa,
älkää epäröikö avata mikrofonia tai
viitata. Muuten laittakaa yleisesti
mikrofonit ja kamerat kiinni esityksen
ajaksi.

Tilaisuus tallennetaan.

12.10.2023

KYNTÖKOULU

10.10.2023 klo 10.00

Sotkamon ja Puolangan YTA:t

Esityksen teossa käytetty Ruokaviraston koulutusmateriaaleja keväältä 2023

Janne Ylijoki

ESITYKSEN SISÄLTÖ

- Huomioitavia asioita syksyn aikana
  - Ehdollisuudessa
  - Ekojärjestelmätuessa
  - Ympäristökorvauksessa

Maatalousmaan erilaiset luokittelut

EU-luokitus

- Peltoala
  - Kasvien tuotantoa varten viljeltyä maata tai viljelyyn käytettävissä olevaa kesantomaata.
- Pysyvät kasvit
  - Viljelykiertoon kuulumattomat kasvit, joista saadaan toistuvia satoja.
- Pysyvä nurmi
  - Heinä- ja nurmirehukasvien viljelyyn käytettävä ala, joka on ollut nurmea vähintään 5 vuotta.

Kansalliset maankäyttölajit

- Pelto
  - Alue, jolla viljellään kylvettyjä tai istutettuja pelto- tai puutarhakasveja.
  - Kesannot ja nurmet, jotka ovat viljelykierron piirissä.
- Luonnonlaidun ja –niitty
  - Puuton tai vähäpuustoinen alue, jota käytetään laitumena tai jota hoidetaan luonnonniittynä.

EHDOLLISUUS

- Tukien saamisen ehtona
- Ehdollisuuden vaatimukset – miten ne vaikuttavat syystöihin – kyntää vaiko ei kyntää?
- Muita huomioitavia asioita syystöissä

Vähimmäismaanpeite

- 33 % peltojen ja pysyvien kasvien yhteenlasketusta alasta on oltava kasvipeitteistä 31.10.-15.3.
  - Vaatimus ei koske pysyviä nurmia
  - Vaatimus koskee lähes kaikkia tiloja – myös niitä, joilla pysyvän nurmen lisäksi ainoastaan esim. peruna- tai kasvimaa
- Alat ilmoitettava syysilmoituksella
  - Talven yli säilytettävä rehunurmi tai muu nurmi (aito kasvipeite)
  - Sänki
  - Kevyesti muokattu
  - Kasvijäte

Ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteeksi hyväksytään 1/2

- nurmikasvit ja ruokohelpi, jotka eivät ole pysyvää nurmea
- viljojen **sänki** ja **korjaamattomat kasvustot**
- syyskylvöiset viljat ja öljykasvit sekä muut syyskylvöiset kasvit
- kerääjäkasvit ja välikasvit
- viherkesannot
- luonnonhoito- ja viherlannoitusnurmet
- monimuotoisuuskasvit (riista- ja maisemapellot)
- maanparannus- ja saneerauskasvit
- suojavyöhykkeet ja turvepeltojen nurmet
- Kumina
- Mansikka
- pysyvät puutarhakasvit, joiden riviväleissä on kasvusto (herukka, omena)

Ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteeksi hyväksytään 2/2

- Nurmikasvien, viljojen sekä näiden seoskasvustojen sängen saa tuhota kemiallisesti.
- Nurmikasvien, viljojen sekä näiden seoskasvustojen **alat, jotka on muokattu kevennetysti**, jos muokkaus tehdään kultivaattorilla, lautasäkeellä, joustopiikkiäkeellä, lapiorullaäkeellä tai rullailmastimella yhteen kertaan ajaen
- Tietyillä puutarhakasveilla käy kasvijäte

Vuotuinen viljelykierto

- Koskee vuonna 2024 lähtökohtaisesti kaikkia tiloja
  - Kainuun nurmitilat, pienet tilat ja luomutilat välttyvät vaatimukselta (seuraava dia)
- Yksivuotisen viljelykasvin tulee vaihtua vuosittain vähintään 33 %:lla tuenhakijan hallinnassa olevasta peltoalasta
- Hakuvuonna tarkastellaan niitä hallinnassa olevia kasvulohkoja, joilla on edellisenä vuonna viljelty yksivuotisia kasveja.
  - Näiden kasvulohkojen alasta 33% pitää vaihtua toiseksi kasviksi

Usean vuoden viljelykierto

- Tarkastellaan ensimmäisen kerran vuonna 2025 tai -26
- Samaa yksivuotista kasvia korkeintaan kolme vuotta peräkkäin
- Peltojen hallinnan vaihtuminen tilalta toiselle ei vaikuta vaatimukseen
  - Viljelykiertovaatimuksen pitää toteutua, vaikka pelto siirtyy haltijalta toiselle.

Viljelykiertovaatimus ei koske tiloja:

- joilla yli 75 prosenttia peltoalasta on heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa, kesantona tai palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä
- joilla yli 75 prosenttia maatalousmaasta on pysyvää nurmea tai heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä
- joiden peltoala on enintään 10 hehtaaria
- jotka ovat luomutuotannossa (luomuvalvontaan kuuluvat tilat. Jos osa tilan pinta-alasta vain luomussa, vapautuu vain siltä osin kuin on luomussa).

Lannan käytön rajoituksia

- Ei lumipeitteiseen, routaantuneeseen eikä veden kyllästämään maahan
- Ei 1.11.- 31.3. välisenä aikana
- Poikkeuksellisen sääolosuhteen vuoksi voi poiketa em. päivistä.
- Ilmoitus kunnan ympäristöviranomaiselle lokakuussa, jos aiot levittää lantaa marraskuussa
- 15.9. jälkeen lanta on sijoitettava tai mullattava yhden vuorokauden kuluessa
- 1.9. jälkeen max 35 kg/ha liukoista typpeä
- Kuivalantaa voi säilyttää pellolla enintään neljä viikkoa
- Poikkeustilanteessa kuivalannan varastointi aumassa
- Ilmoitus kunnan ympäristöviranomaiselle 14 vrk ennen 'patterointia'
- Pohjavesialueiden mahdollisista lannanlevitysrajoituksista saa tiedon kunnan ympäristöviranomaiselta

Muuta huomioitavaa

- Jos peruslohko sijaitsee vesistön varrella, vesistön puoleiselle lohkon reunalle jätettävä kasvipeitteinen, muokkaamaton ja vähintään 3 metriä leveä suojakaista, jolla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita eikä lannoitaa.
- Vuoden 2022 jälkeen maatalousmaaksi muusta käytöstä raivaamalla tai muilla keinoin otetulla turvemaalla ja muulla alalla sekä aiemmin turvetuotannossa olleilla aloilla on oltava pysyvästi nurmikasvusto.
  - Alaa ei saa kyntää, saa esimerkiksi lanata
  - Nurmikasvusto voidaan uusia vain suorakylvönä tai kevennetyllä muokkauksella niin, että uusi kasvusto kylvetään välittömästi aiemman kasvuston muokkauksen jälkeen.
  - Ei voi jäädä talveksi kevennetyksi muokatuksi vrt. ehdollisuuden vähimmäismaanpeite

EKOJÄRJESTELMÄTUKI

- Talviaikainen 'vapaaehtoinen' kasvipeitteisyys - mahdollisuudet ja uhat

Talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukiehdot

- Toimenpiteeseen voi ilmoittaa peltoalaa, pysyvien kasvien alaa ja pysyvää nurmea, jotka ovat kesän 2023 jäljeltä **sänki- tai kasvipeitteisiä**
- Tukea voidaan myöntää:
  - pellon ja pysyvien kasvien alasta, joka säilytetään muokkaamattomana 31.10.2023 – 15.4.2024 ja
  - pysyvän nurmen alasta, joka säilytetään muokkaamattomana 31.10.2023 – 1.5.2024
- Tuenhakija ilmoittaa kasvipeitteiset alat syysilmoituksella.

Talviaikaiseen kasvipeitteeseen hyväksyttävät alat

- nurmikasvit
- viljat
- seoskasvustot
- palkokasvit
- kerääjäkasvit
- syyskylvöiset kasvit
- viherkesannot
- luonnonhoitonurmet
- viherlannoitusnurmet
- ruokohelppi
- kumina
- pysyvät puutarhakasvit, joiden riviväleissä on kasvusto
- mansikka
- välikasvit
- maanparannus- ja saneerauskasvit
- monimuotoisuuskasvit
- talven yli säilyvät kylvetyt kasvustot
- myös kemiallisesti tuhottu nurmien, viljojen sekä näiden seoskasvustojen sänki kelpaa talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen.

Pysyvä nurmi talviaikaisessa kasvipeitteisyydessä

- Pysyvän nurmen ala, josta haetaan talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea, on säilytettävä muokkaamattomana 31.10.2023 - 1.5.2024 (muuttunut keväällä koulutetusta)
- Tuenhakija ei saa vähentää pysyvän nurmen alaa tilallaan sinä aikana, jona hän sitoutuu talviaikaista kasvipeitettä koskevaan ekojärjestelmään.
  - Jos tuenhakija hakee pysyvän nurmen lohkolle talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea, hän ei voi muokata pysyvän nurmen lohkoa ajanjaksolla 31.10. -1.5.
  - Silloin, jos tuenhakija hakee osalle tilan pysyvistä nurmista talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea, hänen on säilytettävä myös sellainen tilan pysyvän nurmen ala muokkaamattomana 31.10.2023 -15.4.2024, jolle hän ei hae tukea.
- Ennen 31.10.2023 voi pysyvän nurmen kyntää ja kylvää sinne esimerkiksi syyskasvin tai jättää kynnökselle. → tällöin ala ei ole enää pysyvää nurmea ekojärjestelmätuen talviaikaisen kasvipeitteisyyden näkökulmasta.

Talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea ei makseta:

- Vuoden 2022 jälkeen muusta käytöstä maatalousmaaksi otetulle alalle
- Natura-alueiden pysyvän nurmen alalle
- Ympäristösitoumuksen suojavyöhykkeiden alalle
- Ympäristösitoumuksen turvepeltojen nurmien alalle
- Ympäristösopimuksen maatalousluonnon monimuotoisuus- ja maisema-aloille

YMPÄRISTÖSITOUMUS

- Monimuotoisuuskaistan, suojavyöhykkeen ja turvepeltojen nurmien kyntörajoitukset
- Muuta muistettavaa tänä syksynä?

Tilakohtaiset valinnaiset toimenpiteet

Toimenpiteen ehdot:

- Viljelijän on valittava **vuosittain** kaksi seuraavista valinnaisista toimenpiteistä
  - ilmasto-ympäristökoulutus - > 30.4.2024 mennessä
  - monivuotiset monimuotoisuuskaistat -> säilytettävä koko 5 v sitoumuskauden ajan tai niin kauan kuin lohkolla on yksivuotista kasvia
  - pölyttäjien ravintokasvit
- Valvotaan 5% otannalla loppuvuodesta:
  - maaperän seuranta -> laaja maa-analyysi 30.11. mennessä
  - orgaaniset ravinteet -> tosite 30.11. mennessä
  - Täsmäviljelymenetelmät -> kuitti urakoitsijalta 30.11. mennessä, omista laitteista todisteet
  - kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistussovellukset -> kuvakaappaukset
- Viljelijä voi vaihtaa valinnaisia toimenpiteitä vuosittain lukuun ottamatta ”monivuotiset monimuotoisuuskaistat” -toimenpidettä.
  - Monivuotiset monimuotoisuuskaistat –toimenpiteen voi vaihtaa toiseen toimenpiteeseen, jos viljelijällä ei ole enää hallinnassaan toimenpiteen ehtojen mukaisia lohkoja.

Ympäristösitoumuksen lohkokohtaiset toimenpiteet

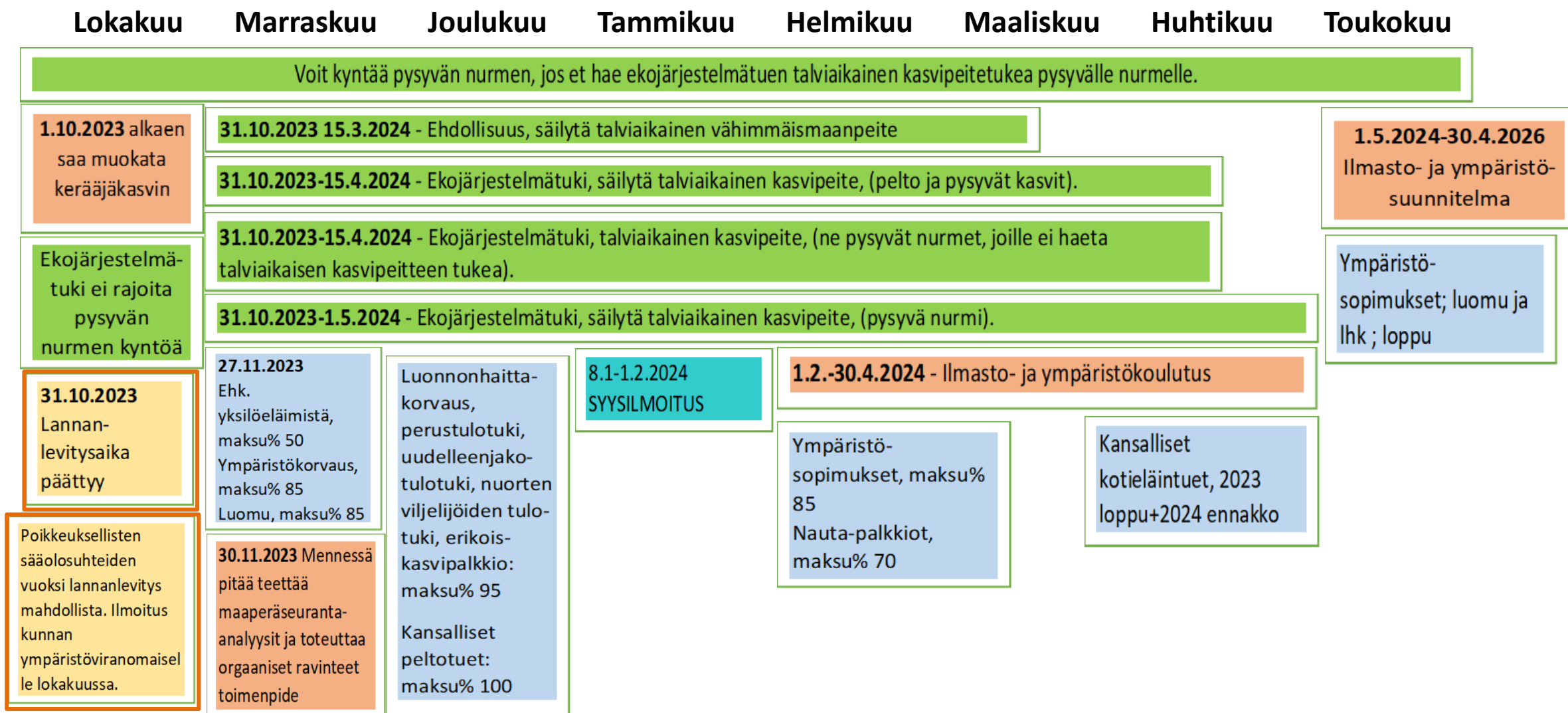

Ympäristösitoumuksen antanut viljelijä voi halutessaan valita korvauskelpoiselle alalle seuraavia lohkokohtaisia toimenpiteitä:

- maanparannus- ja saneerauskasvit
- kerääjäkasvit
- kiertotalouden edistäminen
- suojavyöhykkeet → koko sitoumuksen ajan
- turvepeltojen nurmet → koko sitoumuksen ajan
  - maa-analyysin tulos kuntaan 30.9. mennessä
- valumavesien hallinta → koko sitoumuksen ajan
  - a) säätösalaajitus
  - b) altakastelu tai kuivatusvesien kierrätys
    - Maa-analyysi ja ojastokartta kuntaan 30.9. mennessä
- puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät
- lintupellot

AIKAJANA – mitä tehdä ja milloin?

Lopuksi...

Kyntö pähkinäkuoressa:

1. Mikäli kynnät pysyviä nurmia, kynnä ne lokakuussa.
2. Mikäli kynnät pysyviä nurmia marraskuussa, älä hae pysyville nurmille ekojärjestelmätuen talviaikaisen kasvipeitteen tukea. Voit kynnä muita kuin pysyvän nurmen aloja marraskuussakin.
3. Ekojärjestelmän tuki talviaikaiselle kasvipeitteelle on 50 €. Harkitse, kannattaako siirtää kyntö kevääseen.
4. Jätä peltoalasta 33 % kasvipeitteiseksi.

Kiitos osallistumisesta!

HUOM!

Tulossa myös lisää infoja:

Ajankohtaistunti valvonnoista ja havainnoista kasvukaudelta

Tiistaina 21.11.2023 klo 10.00 – 11.00

- Monitorointi – Miten on mennyt monitoroinnin kanssa?
- Eläinvalvonta ja maastokatselukset – tilanne ja havainnot.
- Laadunvalvonta – Maatalousyrittäjä, tiedätkö mitä Ely-Keskusten laadunvalvonta on?
- Muistutus syysilmoituksesta.

Syysilmoitustunti

Torstaina 4.1.2024 klo 10.00 – 11.00

- Syysilmoituksen siirtyminen, maksuaikataulu, ilmoituksen laatiminen.
- Hallinnon ajantasainen ohjeistus ja vinkit, miten kannattaa toimia.
- Mikä viljelijän mieltä painaa? Osallistujien vapaat kysymykset.

Laita päivät jo kalenteriin!

TEAMS

Tulossa!!!

Infoja maatalousyrittäjille

Kyntökoulu

- tiistai 10.10.2023 klo 10.00 - 11.00

Ajankohtaistunti valvonnoista ja havainnoista kasvukaudelta

- tiistai 21.11.2023 klo 10.00 – 11.00

Syysilmoitustunti

- torstai 4.1.2024 klo 10.00 - 11.00

MAASEUTU 2020
Pohjan-Suomi MTK
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin.